

AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN DER DDR
ZENTRALINSTITUT
FÜR ALTE GESCHICHTE UND ARCHÄOLOGIE

BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

BSB B.G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1988

**HISTORIA
APOLLONII REGIS TYRI**

EDIDIT

GARETH SCHMELING

**BSB B. G. TEUBNER VERLAGSGESELLSCHAFT
1988**

Bibliotheca
scriptorum Graecorum et Romanorum
Teubneriana
ISSN 0233-1160
Redaktor: Günther Christian Hansen
Redaktor dieses Bandes: Günther Christian Hansen

ISBN 3-322-00450-3

© BSB B. G. Teubner Verlagsgesellschaft, Leipzig, 1988

1. Auflage

VLN 294/375/7/88 · LSV 0886

Lektor: Dr. phil. Elisabeth Schuhmann

Printed in the German Democratic Republic

Gesamtherstellung: INTERDRUCK Graphischer Großbetrieb Leipzig,

Betrieb der ausgezeichneten Qualitätsarbeit, III/18/97

Bestell-Nr. 666 443 5

04500

PRAEFATIO

Historia Apollonii regis Tyri (= Historia), quamquam incerti auctoris fuit, magna tamen auctoritate apud posteros valuit. ac primum quidem scriptoribus Christianis fideles docere cupientibus castitas illa incredibilis ac paene absurda eorum qui primas partes agunt (Apollonium, uxorem Apollonii, Tarsiam dico) valde placuit. deinde s. V—VI (ut videtur) scriptores Historiam emendare et locutiones ex litteris sacris adiungere coeperunt; quo factum est ut textus receptus sine spe redeundi ad exemplar pristinum contaminaretur. tum Historia illa non solum veteribus Christianis sed etiam poetis et historicis recentioribus iucunda visa est: nam et Godefridus di Viterbo illam versibus Latinis illustravit (s. XII) ut in Pantheon (compendium historiae universae) includeret; et Gestorum Romanorum (s. XIV) caput 153 compendium Historiae est; exstat etiam interpretatio Historiae Anglo-Saxonica (s. X—XI) et interpretatio Hispanica quae inscribitur Libro de Apolonio (s. XIII); eodem denique fundamento usus carmen epicum (20000 versuum) Henricus von der Neuenstadt Germanice conscripsit (s. XIII); fabulam scaenicam quae inscribitur Pericles Prince of Tyre composuit Guilelmus Shakespeare (1609); postremo eadem Historia inductus est T. S. Eliot ut Marinam (1930) conscriberet (Klebs 325—511, Kortekaas 5—9, 97—98).

DE TEMPORE HISTORIAE

Quo autem tempore Historia conscripta sit, ambigitur; tamen de termino qui dicitur 'ante quem' ex his duobus locis coniectura fieri potest:

Testimonia

1. de dubiis nominibus (s. VI) libri auctor incertus haec in commentarium refert: *gymnasium generis neutri, sicut balneum; in Apollonio 'gymnasium patet'*; cf. Historiam c. 13 (Grammatici Lat. ed. Keil, 1868, 5, 579).
2. Venantius Fortunatus (obiit 568) carm. 6, 8, 5:

*tristius erro nimis patriis vagus exul ab oris
quam sit Apollonius naufragus hospes aquis*

(F. Leo, Venanti Fortunati Opera poetica, MGH Auct. Ant. 4, 1, 1881, 148).

PRAEFATIO

In Historia c. 42—43 aenigmata quaedam exstant (10 in RA, 7 in RB, 9 in RC), quae etiam in Symphosio inveniuntur. quae si Symphosius ipse (s. IV—V) composuit, Historia quae exstat post s. IV—V scripta esse debet: nam aut auctor Historiae post Symphosium vixit aut is qui Historiam in eam formam redegit quae vetustissima exstat haec interposuit. quem Symphosium aenigmata collegisse, non composuisse verisimile forsitan sit, et auctorem Historiae ipsum s. III haec in textu posuisse. ceterum praeter haec aenigmata plurima a Symphosio aliena in Historia inventa sunt. contra hanc rationem v. Kortekaas 257.

Ac plerique quidem viri eruditi Historiam s. III Latine scriptam censent: Klebs 194; Schanz—Hosius, Geschichte der röm. Lit. 4, 2, 1920, 90; Perry 294; Duncan-Jones 252; Callu 188; Lana 112; Nocera Lo Giudice 273. 283; Ziegler¹ 157; Ziegler²; nonnulli interpretationem in Latinum ex Graeco factam s. V—VI: in quibus Kortekaas 97—115 et viri eruditi qui ab illo laudantur. igitur Historia non solum auctoris et temporis incerti sed etiam linguae incertae est; testimonium tamen a Klebs, Perry, Duncan-Jones, Ziegler collectum grave videtur esse.

DE TEXTVS TRADITIONE

Nata est Historia pristina (HA) fabula s. III ex aliarum fabularum radicibus (post Charitonem et Xenophontem Ephesium, aequalis Achilli Tatío et Heliodoro), Latine scripta sed fabulis Graecis cognata. cum igitur impares partes narrationum appareant, Historiam compendium esse eruditi nonnulli suspicantur aut interpretationem, quippe quae tot verba locutionesque Graecas contineat. sed utrum epitomen Historiae an Historiam pristina in forma habeamus diiudicari non potest.

Iure tamen coniecturam facere possumus Historiam (R) mutatam ignotis de causis sed de industria esse s. V—VI in Italia a piis Christianis, locos e litteris sacris in idoneas sententias Historiae interpositos esse (cf. Thielmann), et aurei sententia sub *talenti* voce subiecta (cf. Callu 194—196; sestertium (ellipsis) auri [1000 HS auri] = 10 aurei ex s. III fit 1 solidus [1 aureus] = 1 talentum s. VI; scriba s. VI rationem duxit scripsitque *talentum* pro *solido* [cum verba *aureus* et *sestertium* non iam usitata essent]). haec mutata Historia est vetus forma 'redactionis' primae (RA). vocem 'redactionis' Klebs finxit, cum formae Historiae illius inter se adeo discreparent ut vocabulo 'recensionis' uti nollet. vocabulum igitur 'redactionis' etsi minus Latinum adhibuimus Klebs ceterosque secuti.

At ego adsentior rationi generali a Kortekaas expositae, qui censet redactionem RB conari corrigere RA, RC componere RA et RB; P corrigere electiones in RA sicut exhibentur in A, $\beta M \pi$ corrigere lectiones

PRAEFATIO

in RB ut exhibentur in b. nam momenti maximi est redactio RA pro RB et RC; codices optimi sunt A (RA), b (RB), z (RC). deinde interpositis aliquot annis redactio secunda (RB) quoque in Italia fortasse corrigendae excolendaeque primae (RA) causa est scripta (cf. Kortekaas 114; Klebs 277). tum itinere non perspicuo ad septentrionem codices RA et RB Historiae s. VIII–IX moventur in Galliam et Angliam et Germaniam. denique anno 747 abbas Wando Historiae codicem bibliothecae Sancti Wandregisili Fontanellensis donavit; anno 821 e testimonio indicis iam perditum erat Historiae codex in Augia Divite (Kortekaas 28. 419. 421). codex vetustissimus eorum qui ad nos pervenerunt b (RB), Caesaroduni s. IX exaratus, Lugduni Batavorum exstat; insequens codex A (RA) s. IX Monte Cassino scriptus, hodie Florentiae conservatur. primorum RC codicum, qui redactiones RA et RB coniungere conantur et modo post s. XII superstites sunt, exemplar non nisi post RA et RB partitionem esset scriptum, id est post s. VI. ille RB conatus excolere primam RA redactionem et haec RC confusio erant signa infausta minaciaque in posterum. nam contaminationes coniunctionesque non solum inter codices sed etiam redactiones tam crebro lateque fiebant ut textus traditionem penitus interpretari non possemus. ex iis igitur, quae de textus traditione Klebs et Kortekaas sive coniectura sive via atque ratione investigaverunt, tota recentiorum doctrina pendet. ceterum haec editio est omnis divisa in partes tres, quarum unam tenet redactio RA, secundam RB, tertiam quae post Klebs RC dicta est.

DE EDITIONIBVS PRIORIBVS

In hoc textu constituendo, qui totus codicibus denuo excussis nititur, nonnihil etiam labore eruditorum editorum priorum profecimus. his quantum debeamus in apparatu passim manifestum est. atque editiones quidem a. 1474 (editio princeps), 1595 (Velserus), 1856 (Lapaume), 1871 (Riese¹) paene nullius sunt momenti ad textum constituendum. Riese enim, codice P nondum adhibito, codicem A et alios aliarum redactionum promiscue coniunxit, ut unam quasi procrearet Historiam. tum codicem P, quo edendi condicio mutaretur, Ring in sua editione (1888) protulit. paucis annis post idem Riese RA et RB separatim edidit, illam in superiore parte paginae, hanc in inferiore. eius editio altera, vitiorum quidem plena, tamen quasi primus gradus scalarum fuit: demonstravit enim non esse unam Historiam superstitem, sed varias redactiones varie compositas. tum etsi editionem veram Klebs non edidit, opere eius (1899) de codicibus atque traditione, quod monumentum aere perennius manet, omnes recentiores nituntur. denique Raith (1956) partem Anglicam ex RC illustravit. nuper in sua editione Tsitsikli (1981) priorum editorum errores persaepe correxit et saepius textum emendare ausa est. postremo

PRAEFATIO

editio Kortekaas (1984) maioris quidem pretii quam apographon codicum **A b** est, sed plus ex ea emolumenti capi poterat, si editio vere critica esset. eo tamen Kortekaas de Historia bene meritus est, quod singillatim origines historiasque codicum et orthographica corruptionesque descripsit, et comparationes (in **RA RB**) collationesque instituit utiles. ceterum Tsitsikli et Kortekaas **RA** et **RB** separatim, illam in pagina sinistra, hanc in dextra proponunt.

DE REDACTIONIBVS ET CODICIBVS PRIMIS

RA vetustissima et optima redactio est. quamquam **RA RB RC** eandem fabulam, eventa eadem narrant, saepe ordo verborum sententiarumque non idem est. documento igitur certo non prodito, observationes tamen complures, quae ad redactiones tres pertinent, afferre possumus. nam vestigia originis paganae manifesta prodit **RA** c. 30 *manes . . . invocabat*, c. 31 *invocat manes*, c. 32 *Dii Manes* (illis locis **RB** tacita), c. 38 *Dii Manes* (*Diis Manibus RB*). versus Vergilii, quorum **RB** non agnovit imagines Vergilianas, conservat c. 18 **RA**. brevitatis ut ita dicam 'classicae' redactioni **RB** est: c. 2 **RA** *nutrix ut haec audivit atque vidit, exhorruit atque ait* (*nutrix ait RB*). **RB** dat nomina personis minoribus (*Amiantus* c. 33, *Chaeremon* c. 26), quae aliquantum coloris atque vigoris afferunt lectoremque ad discernendas personas adiuvant. in c. 1 **RA** omittit tam neglegenter incisum *ex amissa coniuge* (quod in **RB** invenitur), ut lector quid narretur in **RA** penitus perspicere non possit. sententiae in **RB** saepe limatiores quam in **RA** (c. 46 *impetrat a plebe ut taceant RA: imperat plebei ut taceant RB*; c. 34 *dedit ad te RA: tibi dedit RB*). fortasse **RB** (1) brevitatis formaeque classicae causa exemplar correxit (c. 14 *beneficio unius adolescentis quem nescio RA: beneficio nescio cuius adolescentis RB*; articulum incertum usurpat **RA**, *habuit unam filiam* c. 1 **RA: habuit . . . filiam RB**) aut (2) interpolata Christiana amovit (c. 21 *quod filia mea cupit, hoc est et meum votum. nihil enim in huiusmodi negotio sine deo agi potest RA: quod filia mea concupivit te, et meum votum est RB*) aut (3) exemplar quod partim melius quam **RA** erat accepit aut (4) redactionem quandam propinquiorem **HA** quam **R** invenit. media inter **RA** et **RB** stat **RC**, mutuans eventa, sententias, verborum ordines aequae a **RA** et **RB**. testimonium praeterea est **RC** invenisse codices qui contineant lectiones passim meliores illis quae sunt in **RA** et **RB**, aut etiam exemplar redactioni **R** aut **HA** propinquius.

PRAEFATIO

SIGLA OMNIA

A	Laurentianus plut. LXVI 40, s. IX
As	Aschaffenburgensis 33, s. XV
Au	Augustanus 2° Cod. 126, s. XV
B	Barcinonensis 588, s. XIII—XIV
Bw	Windsheim 9 Stahleder, s. XIV
b	Vossianus lat. F 113, s. IX
C	Cameracensis 802, s. XII
Ca	Cantabrigiensis collegii Sidney Sussex 60, s. XIII—XIV
Ch	Chantilly 724, s. XV
c	Oxonienensis collegii Corporis Christi 82, s. XII
d	Bernensis 208, s. XIII
e	Vaticanus Reginensis lat. 905, s. XII
F	Lipsiensis 431, s. XII
Fa	Fermo 26, s. XIV—XV
f	Romanus Casanatensis 463, s. XIII
fa	Laurentianus plut. LXV 35, s. XI
fi	Florentinus Conv. Soppr. J. 5. 8, s. XV
G	Gottingensis philol. 173, s. XV
Ga	Graeciensis 350, s. XII
Ge	Gandensis 92, s. XII
g	Vaticanus Ottobonianus lat. 1855, s. XIII
gd	Dantiscanus 1944, s. XV
ge	Genuensis 113, s. XV
gr	Hagensis Comitum 72 A 23, s. XV
H	Lipsiensis Haenel. 3518, s. XIV
Hn	San Marino HM 1034, s. XIV
Ht	San Marino HM 140, s. XV
Hu	San Marino HM 30319, s. XV
h	codex usurpatus in editione principe 1474, iam perditus
I	Oenipontanus 60, s. XV
K	Oxonienensis Bodl. 834, s. XV
Ka	Cassellanus 4° ms. theol. 27, s. XII
Kb	Hafniensis Thott 1063, 4°, s. XIV
Ko	Kornik 801, s. XV
Kr	Cremifanensis 92, s. XV
Ku	Cusanus 16, s. XV
L	Parisinus lat. 7531, s. XIV
Lc	Londiniensis 1, s. XIV
Le	Lipsiensis 919, s. XV
Ls	Londiniensis Stowe 56, s. XII
M	Matritensis 9783, s. XIII
Mc	Monacensis Clm 17129, s. XIV
Mh	Monacensis Clm 18060, s. XV
Mi	Ambrosianus C 72 Inf., s. XI—XII
Mn	Monacensis Clm 215, s. XV
Mu	Monacensis 8° Cod. ms. 154, s. XV
m	Berolinensis theol. lat. fol. 194, s. XV
N	Venetus Marc. lat. X, 182, s. XV
O	Vaticanus Urbinas lat. 456, s. XIV
01	Vaticanus Ottob. lat. 1387, s. XIII
02	Vratislaviensis IV Q 84, s. XV

PRAEFATIO

Ol	Olomucensis 300, s. XV
P	Parisinus lat. 4955, s. XIV
Pa	Parisinus lat. 8503, s. XIV
Pf	Pragensis 2125, s. XIV – XV
Pg	Pragensis 2637, s. XV
Ph	Pragensis A 43, s. XV
Pi	Pragensis G 29, s. XV
Pj	Pragensis H 14, s. XV
Po	Pommersfelden 233, s. XV
Ps	Parisinus lat. 3764, s. XIII
p	Londiniensis Arundel 123, s. XIV
q	Parisinus nouv. acq. lat. 1423, s. XIII
ql	Carlopolitanus 275, s. XIII – XIV
r	Vaticanus lat. 1869, s. XII
S	Stuttgartensis Hist. Fol. 411, s. XII
T	Monacensis Clm 19148, s. IX
Tl	Augustanus Treverorum 79, s. XV
Tr	Augustanus Treverorum 547/1542, s. XV
t	Basileensis E III 3, s. XIV
tl	Basileensis E III 17, s. XV
ta	Basileensis A IX 4, s. XV
V	Vindobonensis 226, s. XII
V2	Tridentinus 3129, s. XV
Va	Vaticanus lat. 1984, s. XII
Vb	Vaticanus Reginensis lat. 718, s. XII
Vd	Vindobonensis 510, s. XIII
Ve	Vindobonensis 362, s. XIV
Vf	Vaticanus lat. 1961, s. XIV
Vg	Vaticanus lat. 2947, s. XIV
Vh	Vaticanus Reginensis lat. 1401, s. XII – XIII
Vj	Vindobonensis 3126, s. XV
Vi	Vaticanus lat. 6966, s. XVI
Vp	Vaticanus [Archivio di S. Pietro] E 36, s. XIV – XV
v	Vindobonensis 3332, s. XV
Wf	Washingtonensis 1106, s. XV
Wl	codex usurpatus in editione Velseri 1595, iam perditus
Wl1	Augustanus Vindelicorum II 1, 2°, fol. 190, s. XV
w	Vratislaviensis IV F 33, s. XIV
wr	Vratislaviensis I F 108, s. XV
Y	Oxoniensis Bodl. 287, s. XIV
Z	Tigurinus C 35, s. XV
β	Oxoniensis collegii Magdalenae 50, s. XII
β1	Londiniensis Sloane 2233, s. XVII
Γ	Atrebatensis 163, s. XIII
Γa	Atrebatensis 736, s. XV
γ	Londiniensis Sloane 1619, s. XIII
δ	Oxoniensis Laud. misc. 247, s. XII
ε	Cantabrigiensis collegii Corporis Christi 318, s. XII
ζ	Londiniensis Cotton Vesp. A XIII, s. XV
η	Cantabrigiensis collegii Corporis Christi 451, s. XII – XIII
Θ	Parisinus lat. 17569, s. XIII
Θp	Parisinus lat. 17568, s. XIII
θ	Londiniensis Arundel 292, s. XIII

PRAEFATIO

×	Vaticanus lat. 7666, s. XV
Λ	Vindobonensis 480, s. XIII
λ	Parisinus lat. 8502, s. XIV
μ	Vaticanus Reginensis lat. 634, s. XII
ς	Oxoniensis Rawl. D. 893 et Rawl. C. 510, s. XII
π	Parisinus lat. 6487, s. XIII
ρ	Erfurtensis Amplon. Oct. 92, s. XIII
τ	Oxoniensis Rawl. B. 149, s. XIV
φ	Pestiniensis lat. 4, s. X–XI

(codices perdit: cf. Kortekaas 419–424)

INDEX SIGLORVM CVM REDACTIONIBVS ET SIGLIS EDITORVM PRIORVM

- + codex redactioni non attributus
- codex editori ignotus
- × codex cognitus sed non adhibitus

Schmeling	Redactio	Kortekaas	Klebs
A	RA	A [RA 1]	A
As	+	×	–
Au	+	–	–
B	RSt	[RSt?]	–
Bw	RC	[RC 20]	–
b	RB	b [RB 1]	b
C	RE	C [RE 5]	×
Ca	RB	[RB 7]	×
Ch	Rα	[Rα 7]	–
c	Rber	(c) [RBern 1]	c
d	Rber	(d) [RBern 2]	d
e	Rber	(e) [RBern 3]	e
F	Rα	F [Rα 2]	F
Fa	+	×	–
f	Rber	(f) [RBern 4]	f
fa	RSt	[RSt]	(fa)
fi	Rβ	[Rβ 6]	–
G	Rα	G [Rα 5]	G
Ga	RC	[RC 19]	–
Ge	Rα	L [Rα 3]	–
g	Rber	(g) [RBern 5]	g
gd	RSt	[RSt 6]	–
ge	Rα	[Rα 6]	–
gr	Rα	[Rα 8]	–
H	RSt	(H) [RSt 12]	H
Hn	Rβ	[Rβ 4]	–
Ht	Rβ	[Rβ 9]	–
Hu	RC	[RC 14]	–
h	RSt	(h) [RSt]	h
I	RC	[RC 10]	–
K	RSt	(K) [RSt 9]	K
Ka	RE	[RE 6]	–
Kb	RC	[RC 13]	–

PRAEFATIO

Schmeling	Redactio	Kortekaas	Klebs
Ko	R α	[R α 11]	—
Kr	+	×	—
Ku	RC	[RC 18]	—
L	RSt	(L) [RSt 3]	L
Le	+	×	—
Le	R α	[R α 15]	—
Ls	RT	[RT 10]	—
M	RB	M [RB 4]	—
Me	+	×	—
Mh	+	×	—
Mi	R β	[R β 2]	—
Mn	RSt	(M) [RSt 15]	M
Mu	+	—	—
m	RE	(m) [RE 8]	m
N	RSt	(N) [RSt 10]	N
O	RSt	(O) [RSt 8]	O
01	R β	(01) [R β 3]	01
02	R β	(02) [R β 8]	02
0l	+	×	—
P	RA	P [RA 3]	P
Pa	RC	(Pa) [RC 11]	Pa
Pf	R α	[R α 14]	—
Pg	R β	[R β 7]	—
Ph	RB	[RB 5]	—
Pi	RSt	[RSt 14]	—
Pj	RSt	[RSt 7]	—
Po	RSt	[RSt 16]	—
Ps	RT	[RT 9]	—
p	R β	(p) [R β 1]	p
q	RE	q [RE 2]	q
q1	RE	[RE 3]	×
r	RE	r [RE 4]	r
s	RSt	s [RSt 1]	s
T	RT	T [RT 1]	T
Ti	+	×	—
Tr	RC	[RC 9]	—
t	RT	[RT 3]	t)
t1	RT	[RT 5]	t) permixti
ta	RT	[RT 6]	×
V	RC/RT	(V) [RC 1/RT 11]	V
V2	RC/RT	(V2) [RC 2/RT 12]	×
Va	RC	Va [RC 7]	Va
Va^c	RA	Va^c [RA 2]	×
Vb	RC	(Vb) [RC 8]	Vb
Vd	RC	(Vd) [RC 17]	Vd
Ve	RC	(Ve) [RC 21]	Ve
Vf	RSt	[RSt 5]	—
Vg	+	—	—
Vh	RSt	[RSt 2]	—
Vj	RSt	[RSt]	(Vj)
Vl	R β	[R β 5]	—
Vp	RB	[RB 8]	—

PRAEFATIO

Schmeling	Redactio	Kortekaas	Klebs
v	R α	(v) [R α 13]	v
Wf	R α	[R α 4]	—
Wl	R α	(Wl) [R α]	Wl
Wl1	R α	[R α 10]	—
w	R α	(w) [R α 12]	w
wr	RC	[RC 22]	—
Y	+	x	x
Z	RT	[RT 4]	—
β	RB	β [RB 2]	β
β 1	RB	β 11 [RB 3]	x
Γ	R α	Atr(Γ) [R α 9]	Γ
Γ a	RSt	[RSt 13]	—
γ	RC	γ [RC 12]	γ
δ	RC	(δ) [RC 5]	δ
ε	RC	(ε) [RC 3]	ε
ζ	RC	(ζ) [RC 15]	ζ
η	RC	(η) [RC 4]	η
Θ	RT	(μ) [RT 8]	Θ
Θ p	RT	[RT 13]	x
θ	RT	(θ) [RT 7]	θ
κ	RC	(κ) [RC 16]	κ
Λ	RSt	(Λ) [RSt 11]	Λ
λ	RSt	(λ) [RSt 4]	λ
μ	RE	(μ) [RE 7]	μ
ξ	RC	(ξ) [RC 6]	ξ
π	RB	π [RB 6]	π
ϱ	RE	ϱ [RE 1]	ϱ
τ	RT	(τ) [RT 2]	τ
φ	R α	φ [R α 1]	φ

INDEX CODICVM SECVNDVM REDACTIONES

RA Redactio A

- A Laurentianus plut. LXVI 40 [Biblioteca Medicea Laurenziana, Firenze], s. IX, ff. 62^r–70^v
P Parisinus lat. 4955 [Bibliothèque Nationale], s. XIV, ff. 9^r–15^r
Va^c Vaticanus lat. 1984 emendatus, s. XII, ff. 167^r–184^r; vide Va in RC

R α Redactio ex RA orta Forma longa

- F Lipsiensis 431 [Karl-Marx-Universität], s. XII, ff. 93^r–117^r
 φ Pestinensis lat. 4 [Országos Széchényi Könyvtár, Budapest], s. X–XI, 3 $\frac{1}{2}$ folia

Forma brevis

- G Gottingensis philol. 173 [Universitätsbibliothek], s. XV, ff. 1^r–14^r
Ge Gandensis 92 [Universitätsbibliothek], s. XII, ff. 263^v–269^v et 258^v–259^r

PRAEFATIO

- F** Atrebatensis 163 (Quicherat 184) [Bibliothèque Municipale], s. XIII, ff. 109^r – 121^r
ge Genuensis 113 (olim A IX 9; B IX 9) [Palazzo Durazzo Pallavicini], s. XV, ff. 176^v – 184^r
Ch Chantilly 724 (olim 1596) [Musée Condé], s. XV, ff. 175^v – 183^v
gr Hagensis Comitum 72 A 23 (olim Y 392) [Koninklijke Bibliotheek], s. XV, ff. 204^v – 213^r
Wf Washingtonensis 1106 [Folger Shakespeare Library], s. XV, ff. 1^r – 16^v

Forma mixta

- Wl** codex usurpatus in editione Velseri 1595, iam perditus
Wll Augustanus Vindelicorum II 1, 2° fol. 190 [Universitätsbibliothek, olim in Harburg über Donauwörth, Fürstlich Oettingen-Wallerstein'sche Bibliothek], s. XV, ff. 50^v – 69^v (apographon ex Wl)
Le Lipsiensis 919 [Karl-Marx-Universität], s. XV, ff. 192^v – 206^v (adfinis illius codicis Wl)
w Vratislaviensis IV F 33 [Biblioteka Uniwersytecka], s. XIV, ff. 142^r – 154^r
v Vindobonensis 3332 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XV, ff. 282^r – 286^r
Ko Kórník 801 [Biblioteka Kórnicka], s. XV, ff. 343^r – 353^v et 326^v – 330^v
Pf Pragensis 2125 (XII B 20) [Universitní knihovna], s. XIV – XV, ff. 95^r – 103^r

RB Redactio B

- b** Vossianus lat. F 113 [Universiteitsbibliotheek, Lugdunum Batavorum], s. IX, ff. 30^v – 38^v
β Oxoniensis collegii Magdalenae 50 [Bodleian Library], s. XII, ff. 88^r – 108^r
β1 Londiniensis Sloane 2233 [British Library], s. XVII, ff. 2^r – 39^r (apographon ex β?)
M Matritensis 9783 (olim E e 103) [Biblioteca Nacional], s. XIII, ff. 67^v – 79^v
π Parisinus lat. 6487 [Bibliothèque Nationale], s. XIII, ff. 24^r – 40^v
Ph Pragensis A 43 [Metropolitní Kapitoly knihovna], s. XV, ff. 205^r – 217^r
Ca Cantabrigiensis collegii Sidney Sussex 60 (Δ 315), s. XIII – XIV, ff. 23^r – 37^v
Vp Vaticanus E 36 [Archivio di S. Pietro], s. XIV – XV, ff. 65^r – 65^v

RC Redactio C (Redactio ex RA et RB pariter orta)

- ε** Cantabrigiensis collegii Corporis Christi 318, s. XII, ff. 477 – 509
η Cantabrigiensis collegii Corporis Christi 451, s. XII – XIII, ff. 88^r – 105^v
δ Oxoniensis Laud. misc. 247 (olim Laud. H 39) [Bodleian Library], s. XII, ff. 203^v – 223^r
ξ Oxoniensis Rawl. D. 893 [Bodleian Library], ff. 105^r – 106^v et Rawl. C. 510, ff. 31^v – 41^v, s. XII
Va Vaticanus lat. 1984, s. XII, ff. 167^r – 184^r; vide **Va^c** in RA
Vb Vaticanus Reginensis lat. 718, s. XII, ff. 206^r – 222^r

PRAEFATIO

- Tr** Augustanus Treverorum 547/1542 [Stadtbibliothek], s. XV, ff. 84^r–92^r
I Oenipontanus 60 [Universitätsbibliothek], s. XV, ff. 211^r–227^r
Pa Parisinus lat. 8503 [Bibliothèque Nationale], s. XIV, ff. 1^r–7^v
V Vindobonensis 226 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XII, ff. 107^r–126^v; vide **V** in **RT**
V2 Tridentinus 3129 (olim Vindobonensis 3129) [Biblioteca Comunale], s. XV, ff. 41^r–60^v; vide **V2** in **RT** (apographon ex **V**)
γ Londiniensis Sloane 1619 [British Library], s. XIII, ff. 18^r–29^r
Kb Hafniensis Thott 1063, 4° [Kongelige Bibliotek], s. XIV, ff. 1^r–20^r
Hu San Marino HM 30319 (olim Philipps MS 8517) [Huntington Library, California], s. XV, ff. A^r–L^r
ζ Londiniensis Cotton Vesp. A. XIII [British Library], s. XV, ff. 132^r–147^r
κ Vaticanus lat. 7666, s. XV, ff. 246^r–267^v
Vd Vindobonensis 510 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XIII, ff. 1^r–30^v
Ku Cusanus 16 [St. Nikolaus-Hospital, Bernkastel-Kues], s. XV, ff. 97^r–123^v
Ga Graeciensis 350 [Universitätsbibliothek], s. XII, ff. 103^r–118^v
Bw Windsheim 9 Stahleder (51 Schirmer) [Ratsbibliothek], s. XIV, ff. 150^r–156^r
Ve Vindobonensis 362 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XIV, ff. 3^r–7^r
wr Vratislaviensis I F 108 [Biblioteka Uniwersytecka], s. XV, ff. 269^r–276^v

RT Redactio Tegernseeensis (Redactio ex **RB** plerumque orta)

- T** Monacensis Clm 19148 [Bayerische Staatsbibliothek], s. IX, ff. 1–4, 5–6 (fragmenta), 7–10
 (capita 1–25 in **V** et **V2** ad **RC**, 26–51 modo ad **RC**, modo ad **RT** pertinentia)
V Vindobonensis 226 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XII, ff. 107^r–126^v; vide **V** in **RC**
V2 Tridentinus 3129 (olim Vindobonensis 3129) [Biblioteca Comunale], s. XV, ff. 41^r–60^v; vide **V2** in **RC** (apographon ex **V**)
τ Oxoniensis Rawl. B. 149 [Bodleian Library], s. XIV, ff. 65–90
t Basileensis E III 3 (olim D V 15) [Universitätsbibliothek], s. XIV, ff. 28^r–41^v
t1 Basileensis E III 17 [Universitätsbibliothek], s. XV, ff. 22^r–26^v (apographon ex **t**?)
ta Basileensis A IX 4 [Universitätsbibliothek], s. XV, ff. 195–300
Z Tigurinus C 35 [Zentralbibliothek], s. XV, ff. 256^r–269^r
θ Londiniensis Arundel 292 [British Library], s. XIII, ff. 40^r–60^r
Θ Parisinus lat. 17569 [Bibliothèque Nationale], s. XIII, ff. 1^r–12^v
Ps Parisinus lat. 3764 [Bibliothèque Nationale], s. XIII, ff. 43^r–67^v
Ls Londiniensis Stowe 56 [British Library], s. XII, ff. 75^r–87^v
Θp Parisinus lat. 17568 [Bibliothèque Nationale], s. XIII, f. 95^r

RSt Redactio Stuttgartensis (Redactio ex **RB** plerumque orta)

- S** Stuttgartensis Hist. Fol. 411 [Württembergische Landesbibliothek], s. XII, ff. 239^r–247^v
Vh Vaticanus Reginensis lat. 1401, s. XII–XIII, ff. 113^r–114^v

PRAEFATIO

- L** Parisinus lat. 7531 [Bibliothèque Nationale], s. XIV, ff. 284^r–288^r
λ Parisinus lat. 8502 [Bibliothèque Nationale], s. XIV, ff. 1^r–27^r
Vf Vaticanus lat. 1961, s. XIV, ff. 373^v–385^v
gd Dantiscanus 1944 [Biblioteka Gdańska], s. XV, ff. 229^r–252^v
Pj Pragensis H 14 [Metropolitní Kapitoly Knihovna], s. XV, ff. 1^r–22^r
O Vaticanus Urbinas lat. 456, s. XIV, ff. 38^v–46^v
K Oxoniensis Bodl. 834 [Bodleian Library], s. XV, ff. 1^r–23^r
N Venetus Marc. lat. X, 182 (olim 3848) [Biblioteca Nazionale di S. Marco], s. XV, ff. 2^r–34^r
A Vindobonensis 480 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XIII, ff. 59^r–66^v
H Lipsiensis Haenel. 3518 [Karl-Marx-Universität], s. XIV, ff. 60^r–69^v
h codex usurpatus in editione principe 1474 Traiecti ad Rhenum
Γa Atrebatensis 736 (olim 687) [Bibliothèque Municipale], s. XV, ff. 1^r–26^v
Pi Pragensis G 29 [Metropolitní Kapitoly Knihovna], s. XV, ff. 290^r–300^r
Mn Monacensis Clm 215 [Bayerische Staatsbibliothek], s. XV, ff. 194^r–205^r
Po Pommersfelden 233 (2855) [Schloßbibliothek], s. XV, ff. 147^v–160^r
la Laurentianus plut. LXV 35 [Biblioteca Medicea Laurenziana, Firenze], s. XI, ff. 130^r–131^v
Vj Vindobonensis 3126 [Österreichische Nationalbibliothek], s. XV, ff. 50^r–52^v
B Barcinonensis 588 [Biblioteca Universitaria], s. XIII–XIV, ff. 1^r–6^r
RE Redactio Erfurtensis (Redactio ex RB plerumque orta)
e Erfurtensis Amplon. Oct. 92 [Wissenschaftliche Bibliothek der Stadt Erfurt], s. XIII, ff. 1^r–18^v
q Parisinus nouv. acq. lat. 1423 [Bibliothèque Nationale], s. XIII, ff. 156^r–166^r
ql Caropolitanus 275 [Bibliothèque Municipale], s. XIII–XIV, ff. 158^v–167^v
r Vaticanus lat. 1869, s. XII, ff. 199^v–208^r
C Cameracensis 802 [Bibliothèque Municipale], s. XII, ff. 65^v–76^v
Ka Cassellanus 4° ms. theol. 27 [Muhardsche Bibliothek der Stadt Kassel und Landesbibliothek], s. XII, ff. 96^r–112^r
μ Vaticanus Reginensis lat. 634, s. XII, 1^r–14^r
m Berolinensis theol. lat. fol. 194 [Deutsche Staatsbibliothek Preussischer Kulturbesitz], s. XV, ff. 92^r–98^v
Rber Redactio Bernensis (Redactio ex RB plerumque orta)
c Oxoniensis collegii Corporis Christi 82 [Bodleian Library], s. XII, ff. 329–345
d Bernensis 208 [Burgerbibliothek], s. XIII, ff. 49^r–58^v
e Vaticanus Reginensis lat. 905, s. XII, ff. 13^v–30^v
f Romanus Casanatensis 463 (olim A. I. 21), s. XIII, ff. 8^r–18^r
g Vaticanus Ottob. lat. 1855, s. XIII, ff. 1^r–16^v
Rβ Redactio Rβ (Redactio ex RB plerumque orta)
p Londiniensis Arundel 123 [British Library], s. XIV, ff. 33^r–42^v
Mi Ambrosianus C 72 Inf. [Biblioteca Ambrosiana, Milano], s. XI–XII, ff. 169^r–173^v

PRAEFATIO

- 01 Vaticanus Ottob. lat. 1387, s. XIII, 59^r–67^v
Hn San Marino HM 1034 [Huntington Library, California], s. XIV, ff. 145^r–152^v
V Vaticanus lat. 6966, s. XVI, ff. 177^r–202^r
fi Florentinus Conv. Soppr. J. 5. 8 [Biblioteca Nazionale Centrale], s. XV, ff. 233^r–244^v
Pg Pragensis 2637 (XIV. G. 45) [Universitní Knihovna], s. XV, ff. 6^r–22^r
02 Vratislaviensis IV Q 84 [Biblioteka Uniwersytecka], s. XV, ff. 1^r–15^r
Ht San Marino HM 140 [Huntington Library, California], s. XV, ff. 139^v–152^v

Codices redactioni non attributi

- As Aschaffenburgensis 33 [Hofbibliothek], s. XV, ff. 110^r–123^v
Au Augustanus 2° Cod. 126 [Staats- und Stadtbibliothek, Augsburg], s. XV, ff. 112^v–132^r
Fa Fermo 26 (4 CA I/26) [Biblioteca Comunale], s. XIV–XV, ff. 33^r–50^r
Kr Cremifanensis 92 [Stiftsbibliothek], s. XV, ff. 295^r–331^r
Lc Londiniensis 1 [College of Arms], s. XIV, ff. 207^r–214^r
Mc Monacensis Clm 17129 [Bayerische Staatsbibliothek], s. XIV, ff. 220^r–228^v
Mh Monacensis Clm 18060 [Bayerische Staatsbibliothek], s. XV, ff. sine numeris
Mu Monacensis 8° Cod. ms. 154 (Cim. 80^b) [Universitätsbibliothek], s. XV, ff. 80^r–122^v
Ol Olomucensis 300 [Státní Archiv], s. XV, ff. 267^v–282^v
Ti Augustanus Treverorum 79 [Priesterseminar], s. XV, ff. 97^r–109^r
Vg Vaticanus lat. 2947, s. XIV, ff. 46^r–48^v
Y Oxoniensis Bodl. 287 [Bodleian Library], s. XIV, f. 306^v

CODICES PRIMARI IN RA

- A Codex Laurentianus plut. LXVI 40, membr., alt. mm 242, lat. mm 168, ff. 70, col. 1, versuum 27, s. IX in Monte Cassino exaratus. tit. *INCIPIIT HISTORIA APOLLONII REGIS TYRIE*; finis deest. continet A solum partes tres (1) *INCIPIIT . . . murmurat* (c. 11); (2) *dantes singulos* (c. 35) . . . *sunt dominum* (c. 39); (3) *non sum compta comis* (c. 43) . . . *igni est traditus* (c. 46). codex optimus in RA.
P Codex Parisinus lat. 4955, membr., ff. 117 ex s. X usque ad XIV; ff. 9–16 alt. mm 257, lat. mm 186, col. 1, versuum 48, s. XIV in Italia exscriptus. tit. *APOLLONIUS*; *Explicit liber Appollonii*. codicem hunc 1888 in lucem Ring protulit.
Va^c Codex Vaticanus lat. 1984 correctus ducenties manu Itala aequali. vide Va in RC.

CODICES SECUNDARI IN RA (Ra)

- F Codex Lipsiensis 431, membr., ff. 177 ex s. XI usque ad XIII; ff. 93^r–117^r alt. mm 273, lat. mm 185, col. 1, versuum 25, s. XII in Germania exaratus. tit. . . . *pavimen-* (c. 2) deest; *Explicit. F et q* ostendunt lacunam communem in c. 34–35, et praecipuam communem lectionem c. 42 *unco F q: uno PVa^c GGe F*. hic codex mihi magis quam aliis editoribus placet.

PRAEFATIO

- G** Codex Gottingensis philol. 173, membr., alt. mm 245, lat. mm 165, ff. 16, col. 1, versuum 29, s. XV in Gallia exscriptus. tit. deest; *currere famuli* (c. 45 RB) . . . *explicit* deest.
- φ** Codex Pestinensis lat. 4, membr., ff. 34 (f. 1 alt. mm 380, lat. mm 160; f. 2 380 × 285; f. 3 382 × 288; f. 4 375 × 300), coll. 2, versuum variorum, s. X–XI in Germania (Werden/Ruhr) exaratus. continet solum *tolle tarsiam de medio* (c. 17) . . . *libertatem et praemium* (c. 50); lacunae quoque in c. 32–34 et 34–35. graphides multae in textu illustrantes argumentum.

In RA lectiones omnes e primariis codicibus APVa^c afferuntur. frequenter affero et lectiones e secundariis codicibus FGφ (Rα); cum A deest, lectionibus e Rα constanter fido. quamquam A optimus codex in RA est, fragmenta eius tantum exstant et verba formis non 'classicis' saepe ostendunt: c. 4 *maternam carnem vescor* (*materna carne veschor* P), c. 7 *fugire . . . effugire* (*fugere . . . effugere* P), c. 9 *paupera* (*pauper* P), c. 38 *pelagum* (*pellagus* P). formae meliores in P. Va^c modo A modo P sequitur.

CODICES IN RB

- b** Codex Vossianus lat. F 113, membr., pars prima (ff. 70) alt. mm 271, lat. mm 229, col. 1, versuum 38, s. IX Caesaroduni exarata. tit. *INCIPIT HISTORIA APOLLONII REGIS TYRI*; *quod cum fecisset* (c. 36) . . . *explicit* deest. codex optimus in RB.
- β** Codex Oxoniensis collegii Magdalenae 50, membr., alt. mm 223, lat. mm 150, ff. 110, col. 1, versuum 33–34, s. XII in Anglia exscriptus. tit. *Incipit perpulcra et mirabilis historia appolonij tirie uxoris et filie*; *Explicit*.
- M** Codex Matritensis 9783, membr., pars prima (ff. 140) alt. mm 228, lat. mm 162, coll. 2, versuum 32, s. XIII fortasse in Gallia australi exarata. tit. *Incipit Hystoria Appollonij Tirii*; *Explicit historia Apollonii Tyrii*.
- π** Codex Parisinus lat. 6487, membr., pars quarta (ff. 24^r–40^v) alt. mm 280, lat. mm 200, coll. 2, versuum 29–31, s. XIII fortasse in Gallia exscripta. tit. in manu rec. *Narratio eorum quae contigerunt Apollonio Tyrio*; *explicit Gesta Tyrii Appollonii finiunt*.

In RB lectiones omnes e primariis codicibus bβ afferuntur. saepe lectiones e secundariis codicibus Mπ addo; saepissime, b desinente. Mπ conantur lectiones in RB decorare et corrigere, e. g. c. 10 *scripserunt* bβ: *supscripserunt* Mπ; c. 12 *genito* Mπ: *genitum* bβ; M formae 'classicae' causa lectiones in RB excolere amplius temptat, e. g. c. 12 *cuius* M: *cui* βπ: *quia* b; c. 12 M brevitatis 'classicae' causa *sum* omittit in inciso *ego sum Tyrius Apollonius*. b desinente difficultates in textu componendo oriuntur, e. g. c. 49 *me a patre accepisti* β: *a patre me accepisti* M: *me accepisti a patre* π. in poemate in c. 41 et in aenigmatibus π multas lectiones aptas ostendit.

PRIMARIIS CODICES IN RC

- ε** Codex Cantabrigiensis collegii Corporis Christi 318, membr., ff. 477–509 alt. mm 235, lat. mm 165, coll. 2, versuum 36, s. XII in Anglia exaratus. tit. deest; *Explicit*. codex optimus eorum qui ad RC pertinent.